

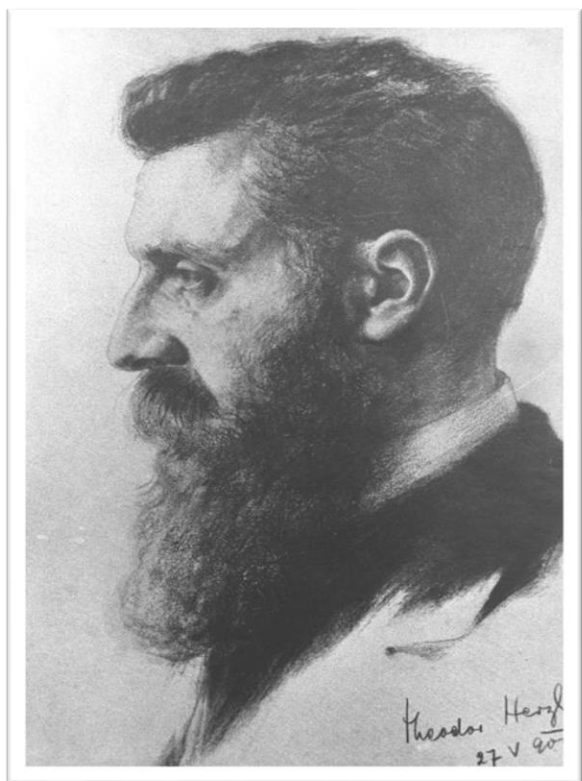
הכי ישראלי



להכיר את מייסדי המדינה



ישראל נגלית לעין



בנימין זאב הרצל – חוזה המדינה (1860 – 1904)

הרצל מכונה "חוזה המדינה היהודית" משום שהוא היה הראשון שהחליט שחשוב שליהודים תהיה מדינה משלהם. הוא זיהה את האנטישמיות נגד היהודים כתופעה חמורה שתדוך את יהודי אירופה, ובאופן מסוים השואה שתפרוץ כמה עשרות שנים אחר-כך הייתה התממשות של כל חששותיו. המשפט "אם תרצו אין זו אגדה" היה המוטו של ספרו "אלטנוילנד" (ארץ ישנה-חדשה), מוטו זה הפך לסיסמת הציונות, משום שהוא הפיח תקווה בעם. הרצל היה דוקטור למשפטים, מחזאי, סופר ועיתונאי, אבל הוא היה קודם כל מנהיג וממציא הציונות - האיש שרצה שהיהודים יחזרו הביתה לארץ ישראל, כדי להקים מדינה יהודית חדשה וחופשית.

ציור פורטרט של חוזה
מדינת היהודים, תאודור זאב
הרצל
לשכת העיתונות הממשלתית



מילים לדרך...

...אבל אם לא תרצו, כל מה שסיפרתי לכם אגדה הוא - ואגדה יוסיף להיות".

בנימין זאב תיאודור הרצל (1860 - 1904)

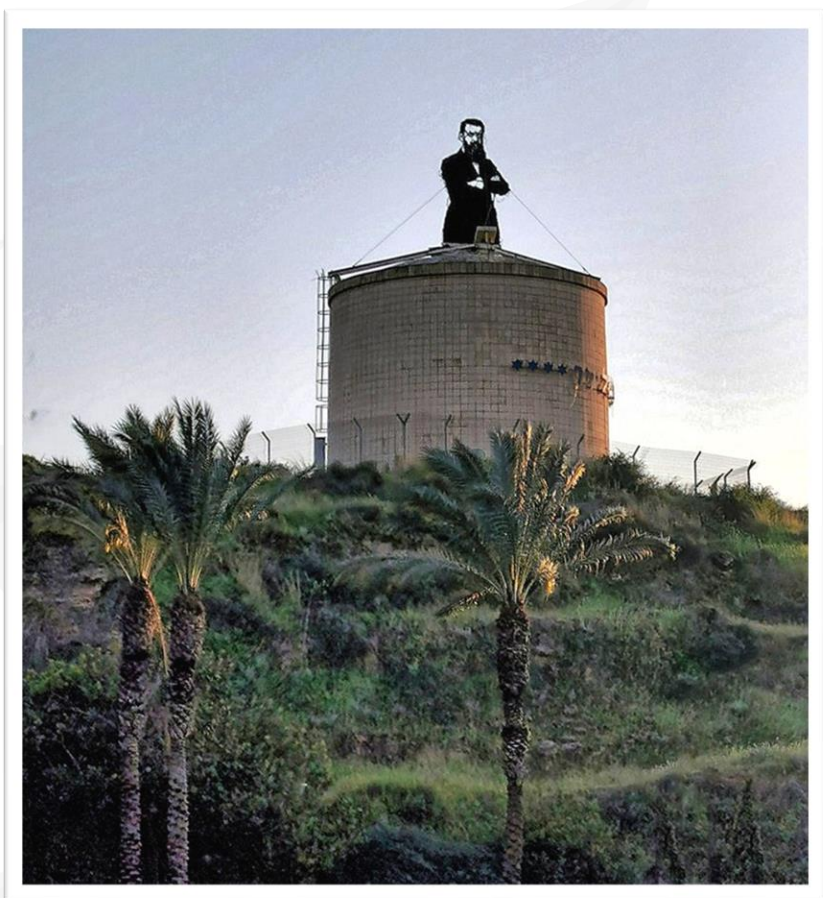
עיתונאי, משפטן, סופר ומחזאי יהודי. זכה לכינוי "חוזה המדינה", הוגה רעיון הציונות המדינית ומייסד הציונות כתנועה לאומית מדינית.



הכי ישראלי



הרצל נפטר בשנת 1904 ונקבר בווינה. לאחר הקמת מדינת ישראל, בקיץ 1949, הועלו את עצמותיו ונטמנו בהר בירושלים שנקרא על שמו – הר הרצל. הרצל ופועלו החשוב לעם היהודי זכו להנצחה: כמעט כל עיר בישראל נקרא רחוב או מוסד חינוכי על שמו. גם העיר הרצליה נקראת על שמו.



פסל הרצל, חוזה מדינת היהודים, בצומת הרצליה



ישראל פרקר
מתוך אתר pikiwiki



הכי ישראלי



להכיר את ראש הממשלה הראשון



ישראל נגלית לעין

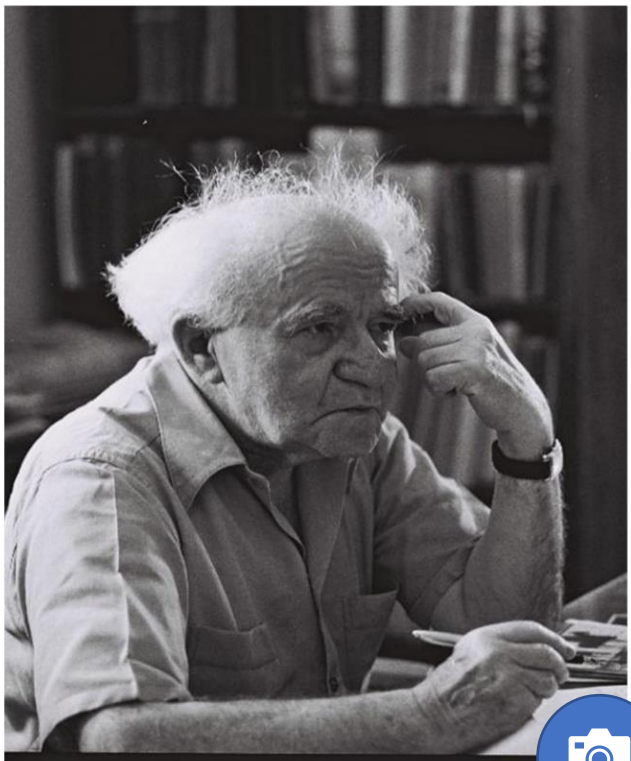
דויד בן גוריון – ראש הממשלה הראשון (1886–1973)

ראש ממשלה הראשון של המדינה שהכריז על הקמתה בשנת 1948, וכונן את הממשלה אשר בה כיהן כראש ממשלה ושר הביטחון. בגיל 20 עלה מפולין ועסק בעבודה חקלאית במושבות בשרון ובגליל. אחר כך פנה לפעילות למען הציבור – היה פעיל בתנועה הציונית, ועמד בראש מפלגה גדולה שהקים. אחרי נישואיו עם פולה גר בבית בתל אביב שבו קיבל את אורחיו, כתב מכתבים והתייעץ עם אנשים. אפשר לראות שם את הספרייה העצומה שהייתה לו כ-20,000 ספרים ולהבין עד כמה אהב

לקרוא והתעניין בתחומים שונים. לאחר הקמת מדינת ישראל פלשו חמישה צבאות ערב

לישראל. ב-26 במאי 1948 נתן בן-גוריון את הפקודה **להקמת צה"ל**.

בן גוריון ראה בהקמת צה"ל את המפעל החשוב ביותר בראשית קיומה של המדינה. הוא ייעד לו תפקידים חברתיים ואף אזרחיים לימי מצוקה. הוא החשיב מאוד את היותו כור היתוך לדור הצעיר והטיל עליו משימות דוגמת תגבור מערכת החינוך ויישוב אזורי הספר ואזורים דלילים באוכלוסייה יהודית.



**ראש הממשלה דוד בן גוריון
במשרדו, בשדה בוקר
צלם: כהן פריץ,
לשכת העיתונות הממשלתית**



הכי ישראלי



להכיר את ראש הממשלה הראשון



ישראל נגלית לעין

חיים ויצמן – הנשיא הראשון (1874-1952)

ד"ר חיים ויצמן, מדען ומנהיג התנועה הציונית. יומיים לאחר הכרזת העצמאות, ב-16 במאי 1948, נבחר ויצמן כנשיא מועצת-המדינה הזמנית. ב-1949 נבחר לכהן כנשיאה הראשון של מדינת ישראל, והושבע לתפקיד ב-17 בפברואר 1949.

בהיותו בן 30 היגר ויצמן לאנגליה. הוא חקר והרצה והפך לאיש מדע נודע. ככימאי הוא המציא פטנטים רבים. החשוב שבהם היה השיטה הזולה שגילה להפקת אצטון המשמש גם להפקת חומרי נפץ. ויצמן ניצל את קשריו עם מדינאים בריטים והודות לתרומתו למאמץ המלחמתי של בריטניה במלחמת העולם הראשונה להשיג תמיכה בציונות: "למעני איני רוצה דבר, רוצה אני ארץ מולדת בשביל עמי".



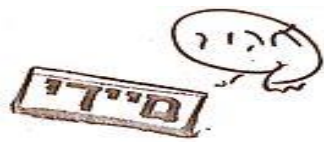
נשיא המדינה פרופ' חיים וייצמן
נושא דברים בישיבת מועצת המדינה
הראשונה במוזיאון תל אביב
צילם: אלדן דויד
לשכת העיתונות הממשלתית



הכי ישראלי



ביום ההכרזה על הקמת מדינת ישראל, שהה ויצמן בארצות הברית כחלק ממסע שכנועים לתמיכה בהקמת המדינה. ביום זה הוא שכב חולה בחדרו שבמלון ומחשבות שונות חלפו בראשו. ימים ולילות חלם ועבד לשם כך. והנה עכשיו מתגשם חלומו, ובארץ ישראל מכריזים על הקמתה של מדינת ישראל, והוא נמצא הרחק הרחק. לפתע, נכנס לחדר שליח והגיש לו מברק:



סודי / סייד

ה' באייר תש"ח 14.5.1948

חיים ויצמן

ארצות הברית באסמך הקמת המדינה היהודית אנו שולחים את ברכותינו לך, אשר עשית יותר מכל אדם אחר החי סימנו לשם יצירתה. סחירתך וסלרתך חילקו את כולנו. אנו מצפים ליום שבו נראה אותך בראש המדינה אשר תיכון בשלום.

דויד בן אוריון, אולדה מאירסון, דויד רמל אליסלר קפאן, משה שרתוק

ויצמן חזר לארץ בעיצומה של מלחמת העצמאות. כשנתבשר כי נבחר לכהן כנשיא המועצה הזמנית של המדינה, היה נרגש מאוד ובקול חנוק מדמעות ברח: "ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה"

מילים לדרך...

"אין מדינה ניתנת לעם על מגש של כסף."

חיים ויצמן – (1874-1952)

נשיאה הראשון של מדינת ישראל



הכי ישראלי



מילים: נח רוזנבלום
לחן: נח זאלודקובסקי (עממי חסידי) 'יזן העתיד'

שאו ציונה נס ודגל

אז עם נהיה כמו היינו,
מנו יתד פנה.
אז אך שחוק ימלא פינו,
ולשוננו רנה!

רוח יואב תלבישנו,
רוח גבורת צדקה,
בעד עמנו, בעד ארצנו
חזקו ונתחזקה!

אל נא יבוא מרח בנו
מפני חרב יונה –
נקח לנו מה שלנו,
נשא נס ציונה!

שאו ציונה נס ודגל
דגל מחנה יהודה
מי ברכב מי ברגל
נעש נא לאגדה.

יחד נלכה נא נשובה
ארצה אבותינו
אל ארצנו האהובה
ערש ילדותנו.

שובו, שובו ממרחקים,
ארצה ארץ אבות!
נוסו נוסו ממעמקים
בעזרת שוכן ערבות.

i למה התכוון המשורר? - 'שאו ציונה נס ודגל'

משירי ציון המוקדמים הקורא להתאחד סביב הרעיון ודגל השיבה לציון, ולבחור בכל דרך אפשרית כדי להגשים את הרעיון. הוא נכתב בעקבות הקונגרס היהודי הראשון, בקצב של שיר לכת המבטא את תוכנו ואופיו



הכי ישראלי



שלוש ארבע ו... לעבודה-הצעות מגוונות לפעילות בגן



"תפקחו את העיניים..." – אפשר לחפש במפת היישוב או בסביבה הקרובה לגן ולגלות מפעלי הנצחה שהוקמו לזכר דמותם של מייסדי המדינה. חשוב להתייחס למפעלי ההנצחה הרלוונטיים לילדים, ולסביבה הקרובה לגן. אפשר לבדוק אם נקראו רחובות על שמם ביישוב שבו אנו מתגוררים אם קיימים מבנים ומוסדות הקרויים על שמם, כגון: בתי-ספר, ספריות ביישוב ועוד. כדאי לתכנן ביקור במוזיאונים או באתרי הנצחה על שמם של מייסדי המדינה או להתבונן בתמונות או סרטונים מאתרי ההנצחה אלה להכירם וללמוד אודותם:

- [אתר בית הנשיא וייצמן ברחובות](#)
- [אתר צריף בן גוריון בשדה בוקר](#)
- [מרכז הרצל בהר הרצל בירושלים](#)

כדאי לציין את **יום הרצל**, י' באייר, הוא יום הולדתו. יום זה נקבע על ידי הכנסת בחוק בנימין זאב הרצל (ציון זכרו ופועלו). מטרת החוק "להנחיל לדורות את חזונו, מורשתו ופועלו של בנימין זאב הרצל, לציין את זכרו ולהביא לחינוך הדורות הבאים ולעיצוב מדינת ישראל, מוסדותיה, יעדיה ודמותה בהתאם לחזונו הציוני". אפשר גם לציין את **יום בן גוריון** הוא יום פטירתו, ו' בכסלו, שגם הוא נקבע בחוק ליום זיכרון ממלכתי. רצוי לשאול את הילדים כיצד הם מציעים לציין ימים אלו? ולממש את הרעיונות שלהם.

מחלום למציאות – אפשר לשוחח עם הילדים על חזונם ופועלם של מייסדי המדינה ועל אמירתו המפורסמת של הרצל "אם תרצו אין זו אגדה".

אפשר להעשיר את אזור המשחק בתחפושות, בבגדים ובאביזרים אשר מייצגים את הדמויות ואת רוח התקופה ולאפשר להם להתבטא ולשחק באופן חופשי.





הכי ישראלי

"לאורם נלך", מינהל החינוך הממלכתי דתי בוחר מדי שנה אישיות שתשמש כדמות מופת בתוכנית הלימודים השנתית. מטרת למידה זו נועדה לחיזוק וטיפוח זהות אישית ציונית דתית. קורות חייה, משנתה ופועלה של האישיות מונחלים לתלמידי החמ"ד באמצעות מערכי שיעורים, ספרים, הצגות ועוד.

אפשר לקיים דיון עם הילדים במסגרת "מועצת החכמים" בנושאים הקשורים לחלומותיהם הקשורים בחיי הגן: מה רוצים לשנות? איזה מרכז רוצים להקים? ועוד רצוי לקרוא את המילים של השיר: **"שאו ציונה נס ודגל"** ולבדוק עם הילדים את הכינויים לישראל המבטאים את כל מה שהייתה ארץ ישראל ליהודים: "ארצה אבותינו", "אל ארצנו האהובה" וכן "ערש ילדותנו", "ארץ האבות". אפשר גם לברר את המילים המתארות את נטישת מקום מושבם והעלייה לציון: "נוסו, נוסו ממעמקים" (כסמל לחיים בגלות, חיים בשפל המדרגה), "נא נשובה", "שובו שובו" ואת תיאור האופטימיות עם הגעתם לציון: "אז אך שחוק ימלא פינו ולשונונו רינה".

מומלץ להאזין לשיר **"שאו ציונה נס ודגל"** ולהתרשם מאופיו. אפשר לחלק דגלים ולנסות להניף אותם במקום ותוך כדי התקדמות במרחב. רצוי לשלב את ההתנסויות עם הדגל יחד עם השיר, כשבחלק א' נצוד במקום ובחלק ב' נתקדם במרחב.

מילים לדרך...

"לא מסך הברזל, לא הכלא, לא הצינוק, לא כל אלה יחד מסוגלים לעצור את מסעו של האדם לחופש."

נתן אנטולי שרנסקי (נולד ב־20 בינואר 1948)

היה אסיר ציון ומסורב עליה סובייטי. כיהן כיו"ר הסוכנות היהודית, פוליטיקאי ישראלי, אידאולוג מדיני פעיל זכויות אדם ושר לשעבר. חתן פרס ישראל בקליטת עלייה לשנת תשע"ח.

